

Forsøg med Stammer af Hvidkløver 1934—40.

Ved Josef Hansen.

355. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

I Sommeren 1934 blev der ved Statens Forsøgsstationer udlagt Forsøg med Stammer af Hvidkløver, som efter Planen skulde ligge til Udbyttebestemmelse i 6 Aar. I 311. Beretning er der givet Meddelelse om de første 3 Aars Resultater af Forsøgene. Disse er afsluttede med Høst 1940 og nærværende Beretning omfatter Resultaterne af 6 Aars Forsøg.

Beretningen er udarbejdet af Forstander *Josef Hansen*, Tystofte.

Forstanderne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Statens Planteavlsudvalg udsendte i December Maaned 1933 Indbydelse til Deltagelse i Stammeforsøg med Hvidkløver. Der blev anmeldt 11 Stammer, og til Sammenligning med disse indgik i Forsøgene en Prøve Handelsfrø af Morsø Hvidkløver, og Forsøgene har omfattet følgende Stammer:

1. Smalbladet engelsk Pajbjerg, Pajbjergfonden, Børkop.
2. Vild engelsk, Kent, Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.
3. Morsø Øtofte, D. L. F. & F. D. B.
4. Morsø Bjørndrup, Morsø Frøkontor, Nykøbing M.
5. Morsø Pajbjerg, Pajbjergfonden, Børkop.
6. Morsø Øster Hunderup, Grd. L. Søndergaard, Ø. Hunderup, Nykøbing M.
7. Morsø M. F. 2, Morsø Frøkontor.
8. Øtofte, D. L. F. & F. D. B.
9. Morsø, Handelsfrø.
10. Bredbladet engelsk, Frøavlscentret Hunsballe, Holstebro.
11. Morsø Trifolium, A/S Markfrøkontoret Trifolium, København.
12. Vild jydsk, Øtofte, D. L. F. & F. D. B.

Forsøgene er udført paa lermuldet Jord ved Lyngby, Tystofte og Askov, paa Marskjord ved Ribe og paa Højmose ved Tylstrup.

Af Stammerne Nr. 1, Smalbladet engelsk, Pajbjerg, og Nr. 5, Morsø Pajbjerg, var Beholdningerne af Frø for smaa til, at Udsæd kunde finde Sted paa alle Forsøgssteder, og Nr. 1 blev derfor kun udsaaet ved Tystofte og Askov, medens Nr. 5 ikke blev udsaaet i Forsøget paa Marsken. Resultaterne af Forsøgene med disse Stammer og navnlig med Smalbladet engelsk, Pajbjerg, maa derfor regnes at være mindre sikre end for de øvrige Stammer.

Forsøgene er udlagt uden Dæksæd i Sommeren 1934 med 6 Fællesparceller à 40—50 m². Der blev saaet 6 kg Hvidkløver i Blanding med 20 kg Alm. Rajgræs pr. ha. Udlæget var alle Steder vellykket. Efter Planen skulde der aarlig høstes mindst 5 Slæt. Men dette er paa Grund af Vejrforholdene ikke naaet i alle Tilfælde. Afgrøden er høstet med Slaamaskine og vejat grøn, og af Grønmassen er udtaget Prøver til Tørstofbestemmelse og til botanisk Analyse.

Hovedresultaterne af Forsøgene meddeles i Tabel 1.

I Tabel 1 er opført Gennemsnitsudbyttet af Kløvertørstof (uden Græs) ved samtlige Stationer for de enkelte Forsøgsaar og det samlede Udbytte i alle 6 Aar. For Stammerne Nr. 1 og Nr. 5 er Udbyttet fra de Stationer, hvor de har deltaget i Forsøgene, omregnet i Forhold til Gennemsnit af de øvrige Stammer ved alle Stationer. Tabellens nederste Halvdel meddeler Udbyttet omregnet i Forhold til Gennemsnit af de 10 Stammer, der har været i Forsøg ved alle Stationer.

Det fremgaar af Tabellen, at Stammernes Rækkefølge har ændret sig stærkt i Aarenes Løb. De to smalbladede Stammer af engelsk Oprindelse startede i 1. Aar med betydeligt lavere Udbytte end Stammerne af Morsø Type, men i 3. Aar er de fuldt paa Højde med Morsø-Stammerne i Udbytte, og i de sidste 3 Forsøgsaar overgaar de langt disse. Stamme Nr. 2, Vild engelsk, har i 1. Aar givet betydeligt lavere Udbytte end Nr. 1 og lavest Udbytte af alle Stammer, men i de følgende Aar nærmer den sig stærkt Nr. 1. Nr. 12, Vild jydsk, er ligesom Nr. 1 og 2 en smalbladet Type, og dens Udvikling ligner ogsaa meget disses, idet den har givet lavt Udbytte i 1. Aar, men i Forhold til Gennemsnittet af alle Stammer er Udbyttet øget noget i de ældre Marker, uden at den dog kommer paa Højde med Flertallet af

Tabel 1. Stammeforsøg med Hvidkløver.

Gennemsnit alle Stationer.

Nr.	Stamme	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Sum alle Aar
		Aar 1935	Aar 1936	Aar 1937	Aar 1938	Aar 1939	Aar 1940	
hkg Kløvertørstof pr. ha								
1	Smalbladet eng., Pajbjerg*).	13.6	33.1	35.2	30.7	18.2	20.3	151.1
2	Vild engelsk, Kent	11.4	32.7	33.8	29.0	17.9	17.8	142.6
5	Morsø Øtofte	18.7	37.8	33.9	24.1	12.3	15.1	141.9
4	— Bjørndrup	17.4	34.8	34.1	23.0	11.1	13.9	134.3
5	— Pajbjerg ¹⁾	13.0	35.6	33.1	23.6	12.5	15.5	133.3
6	— Ø. Hunderup	16.0	34.6	31.7	24.2	10.4	14.1	131.0
7	— M. F. 2	15.8	34.5	32.1	23.2	11.1	13.1	129.3
8	Øtofte	13.8	30.4	30.4	21.7	12.4	16.2	124.9
9	Morsø Handelsfrø	15.8	31.1	29.9	19.5	10.6	13.8	120.7
10	Bredbladet eng. Hunsballe.	15.3	31.7	27.6	22.0	10.8	13.2	120.6
11	Morsø Trifolium	15.8	31.3	26.8	18.9	8.4	11.8	113.0
12	Vild jydsk, Øtofte	11.7	27.5	27.9	18.1	10.3	13.7	109.2
Forholdstal (Gennemsnit af alle Stammer undtagen Nr. 1 og Nr. 5 = 100)								
1	Smalbladet eng., Pajbjerg . . .	90	101	114	137	158	142	119
2	Vild engelsk, Kent	75	100	110	129	156	124	112
3	Morsø Øtofte	124	116	110	108	107	106	112
4	— Bjørndrup	115	107	111	103	97	97	106
5	— Pajbjerg	86	109	107	105	109	108	105
6	— Ø. Hunderup	106	106	103	108	90	99	103
7	— M. F. 2	101	106	104	104	97	92	102
8	Øtofte	92	93	99	97	108	113	99
9	Morsø Handelsfrø	105	95	97	87	92	97	95
10	Bredbladet eng., Hunsballe.	101	97	90	99	94	92	95
11	Morsø Trifolium	105	96	87	84	73	83	89
12	Vild jydsk, Øtofte	77	84	91	81	90	96	86

¹⁾ Omregnet i Forhold til Gennemsnit af øvrige Stammer ved alle Stationer.

de øvrige Stammer. Blandt Stammerne af Morsø-Type har Nr. 5, Morsø Pajbjerg, været noget afvigende, idet den ligesom de smalbladede Former startede med lavt Udbytte, men arbejdede sig op, saa den i de to sidste Aar gav fuldt saa stort Udbytte som Morsø Øtofte.

I samlet Udbytte for alle 6 Aar staar Smalbladet engelsk, Pajbjerg, højest med Forholdstallet 119, medens Vild engelsk, Kent og Morsø Øtofte er Nr. 2 og 3 med Forholdstal 112. De øvrige Morsø-Stammer med Undtagelse af Morsø, Trifolium har givet ret nær samme Udbytte og har Forholdstal 106—102.

Morsø, Øtofte er alle andre Stammer langt overlegen i 1. og 2. Aar, medens Morsø, Pajbjerg i de følgende Aar staar paa Højde med den. De øvrige Morsø-Stammer nærmer sig i de sidste Aar noget Morsø Øtofte. Almindelig Handelsfrø af Morsø-Hvidkløver har Forholdstal 95, hvilket ogsaa er Tilfældet med Bredbladet engelsk, Hunsballe, der baade i Udseende og Voksemaade ligner den almindelige Morsø-Type. Næstlavest ligger Morsø Trifolium, der adskiller sig fra de øvrige Stammer af Morsø-Typen ved tidligere Blomstring, men mindre Varighed. Lavest ligger endelig Vild jydsk, der er en noget dværgagtig, smaabladet Form med for ringe Udbytte trods god Varighed.

Tabel 2. Udbyttets Fordeling først og sidst i Forsøgstiden. hkg Kløvertørstof pr. ha.

		<i>Gennemsnit alle Stationer.</i>			
Nr.	Stamme	hkg pr. ha samlet Udbytte i		Forholdstal for samlet Udbytte i	
		1.—2. Aar	3.—6. Aar	1.—2. Aar	3.—6. Aar
1	Smalbladet engelsk, Pajbjerg	46.7	104.4	98	132
2	Vild engelsk, Kent	44.1	98.5	92	125
3	Morsø Øtofte	56.5	85.4	118	108
4	— Bjrndrup	52.2	82.1	109	104
5	— Pajbjerg	48.6	84.7	102	107
6	— Ø. Hunderup	50.6	80.4	106	102
7	— M. F. 2	49.8	79.5	104	101
8	Øtofte	44.2	80.7	93	102
9	Morsø Handelsfrø	46.9	73.8	98	93
10	Bredbladet engelsk, Hunsballe	47.0	73.6	98	93
11	Morsø Trifolium	47.1	65.9	99	83
12	Vild jydsk Øtofte	39.2	70.0	82	89

I Tabel 2 er givet en Oversigt over, hvorledes Stammerne har fordelt Udbyttet i de 2 første og i de 4 sidste Forsøgsaar. Forholdstallene er beregnede efter Gennemsnit af 10 Stammer.

Det ses, at en Række af Stammerne, naar deres Udbytte regnes i Forhold til Gennemsnittet, har fordelt Udbyttet omtrent ens i de to Perioder, hvori Forsøgsaarene er delt. Dette gælder alle Stammer fra Nr. 4 til Nr. 12. Nr. 5, Morsø Pajbjerg,

Nr. 8, Øtofte og Nr. 12, Vild jydsk har dog været forholdsvis bedre i de sidste 4 Aar end i de 2 første, medens de øvrige af disse Stammer har givet relativt lavere Udbytte i de sidste end i de første Aar.

De 3 første Stammer, der i samlet Udbytte har givet en Del mere end de øvrige Stammer, har ogsaa haft en afvigende Fordeling af Udbyttet, idet Smalbladet engelsk og Vild engelsk har givet relativt lavt Udbytte i de 2 første Aar, men højest Udbytte af alle Stammer i de 4 sidste Aar, medens Morsø Øtofte har givet mest af alle Stammer i de første Aar og betydeligt mindre, men dog relativt højt Udbytte i de sidste Aar.

Disse tre Stammer maa betegnes som de bedste af de prøvede, idet Smalbladet engelsk og Vild engelsk i Regelen kun bør finde Anvendelse i Udlæg til fleraarigt Græsleje, medens Morsø Øtofte er særlig velegnet til kortvarigt Græsleje, baade som eneste Bælglpante og i 2-aarige Rødkløvermarker. Men samtidig er det den bedste af Stammerne af Morsø-Type til Anvendelse sammen med en af de to første Stammer i fleraarigt Udlæg, hvor den maa forventes at hæve Udbyttet i de første Aar, medens de smalbladede Typer kommer stærkere frem i de ældre Marker.

Tabel 3. Udbytte ved de enkelte Stationer.

Gennemsnit alle Aar.

Nr.	Stamme	hkg Kløvertørstof pr. ha					Forholdstal				
		Lyngby	Tystofte	Askov	Ribe	Tylstrup	Lyngby	Tystofte	Askov	Ribe	Tylstrup
1	Smalbladet eng., Pajbjerg.	—	25.9	41.3	—	—	—	112	124	—	—
2	Vild engelsk, Kent	23.9	25.3	38.4	19.9	10.6	122	110	115	112	90
3	Morsø Øtofte	21.8	28.3	33.7	21.2	13.4	112	123	101	119	114
4	— Bjørndrup	20.3	24.9	33.3	20.0	13.1	107	108	100	112	111
5	— Pajbjerg	20.2	24.7	35.7	—	11.5	103	107	107	—	98
6	— Ø. Hunderup	20.2	22.7	32.9	19.9	13.5	103	98	99	112	115
7	— M. F. 2	19.1	23.7	32.7	19.3	13.1	98	103	98	108	111
8	Øtofte	18.3	22.0	38.1	14.9	10.5	94	96	114	84	89
9	Morsø Handelsfrø	17.7	22.1	32.0	17.8	11.1	91	96	96	100	94
10	Bredbladet eng., Hunsballe.	19.4	22.1	31.7	16.7	10.8	99	96	95	94	92
11	Morsø Trifolium	17.6	20.1	30.5	15.1	10.6	90	87	91	85	90
12	Vild jydsk, Øtofte	16.5	19.3	30.3	13.5	11.0	85	84	91	76	94

Tabel 3 viser Udbyttet ved de enkelte Forsøgssteder i hkg Kløvertørstof og i Forholdstal.

Ved Lyngby var Plantebestanden god i 1. Brugsaar, og Udbyttet var stort de første 4 Aar. Men i 4. Brugsaar viste der sig enkelte Pletter med Angreb af Kløveraal. Dette Angreb havde til 5. Aar bredt sig stærkt, saa der i de fleste Stammer var en meget sparsom Kløverbestand i de 2 sidste Aar, og kun Vild engelsk gav en lille Afgrøde.

Ved Tystofte var Kløverbestanden ligeledes god, men Væksten var svag paa Grund af Tørke i 1. Brugsaar. Ogsaa de 3 og navnlig de 2 sidste Aar blev Hvidkløveren stærkt trykket af Tørke, saa Udbyttet blev lavt. Bedst klarede Vild engelsk og Smalbladet engelsk sig.

I Forsøget ved Askov var Bestanden jævn, men lidt tynd i 1. Aar, men Kløveren groede godt sammen i Løbet af Sommeren og stod tæt og godt i alle Aar. I 1939 blev Væksten hæmmet noget af Tørke.

Ved Ribe var Plantebestanden meget tynd i 1. Aar. I 3. Aar var Kløveren ude for stærkt Angreb af Stankelbenlarver, saa Udbyttet blev lavt. I 5. Aar generede Tørken en Del.

Paa Højmosen ved Tylstrup var Kløverbestanden hele Tiden ret tynd og stærkt græsblandet, og kun 3. Aar, 1937, gav en antagelig Kløverafgrøde.

Af Tabel 3 fremgaar, at de smaa Kløverafgrøder paa Højmosen ved Tylstrup har placeret flere af Stammerne anderledes, end Tilfældet har været ved de øvrige Forsøgssteder. Vild engelsk har saaledes givet meget lille Udbytte, ligesom Morsø Pajbjerg har klaret sig mindre godt, medens Morsø Øster Hunderup og Morsø M. F. 2 har givet relativt stort Udbytte. Ved de øvrige 4 Forsøgssteder har Overensstemmelsen med Gennemsnitsplaceringen af Stammerne været ret god. Det ses dog, at Morsø Øtofte ved Ribe og særlig ved Tystofte har været Vild engelsk meget overlegen, medens det omvendte har været Tilfældet ved Lyngby og Askov. Ved Tystofte har Vild engelsk først i 5. Brugsaar givet mere end Morsø Øtofte. En anden iøjnefaldende Afvigelse fra Gennemsnitsresultaterne er, at Stamme Nr. 8, Øtofte, har givet meget stort Udbytte ved Askov og her er blevet Nr. 3 af alle Stammer.

I Tabel 4 er meddelt det samlede Tørstofudbytte af Kløver og Græs. Det fremgaar af Forholdstallene nederst i Tabellen, at Forskellen i Stammernes Udbytte udlignes en Del, naar ogsaa

Tabel 4. Udbytte i alt af Tørstof.
Kløver + Græs.

Gennemsnit alle Stationer

Nr.	Stamme	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Gens. alle Aar
		Aar 1935	Aar 1936	Aar 1937	Aar 1938	Aar 1939	Aar 1940	
hkg pr. ha								
1	Smalbladet engelsk, Pajbjerg	58.3	68.8	69.9	69.1	54.6	41.9	60.4
2	Vild engelsk, Kent.....	57.0	68.6	69.4	69.8	54.1	40.7	59.9
3	Morsø Øtofte.....	64.1	70.5	64.3	62.2	47.2	36.7	57.5
4	— Bjrøndrup.....	61.5	69.4	64.9	62.9	46.1	36.2	56.8
5	— Pajbjerg.....	60.8	70.5	65.7	64.1	47.8	37.9	57.8
6	— Ø. Hunderup.....	61.7	69.5	63.4	62.3	47.0	36.4	56.7
7	— M. F. 2.....	60.6	68.8	63.6	63.8	46.5	35.8	56.5
8	Øtofte.....	59.4	65.0	62.3	59.9	46.7	37.4	55.1
9	Morsø Handelsfrø.....	60.3	66.2	61.8	58.0	45.6	35.4	54.6
10	Bredbladet eng., Hunsballe	61.6	66.0	60.8	61.6	46.1	36.6	55.6
11	Morsø Trifolium.....	61.1	65.5	59.6	57.1	43.4	34.0	53.5
12	Vild jydsk, Øtofte.....	57.9	64.6	60.9	59.1	46.0	36.8	54.2
Forholdstal								
1	Smalbladet engelsk, Pajbjerg	96	102	111	114	116	115	108
2	Vild engelsk, Kent.....	94	102	110	115	115	111	107
3	Morsø Øtofte.....	106	105	102	102	101	100	103
4	— Bjrøndrup.....	102	103	103	104	98	99	101
5	— Pajbjerg.....	100	105	104	106	102	104	103
6	— Ø. Hunderup.....	102	103	100	103	100	100	101
7	— M. F. 2.....	100	102	101	105	99	98	101
8	Øtofte.....	98	96	99	99	100	102	98
9	Morsø Handelsfrø.....	100	98	98	96	97	97	98
10	Bredbladet eng., Hunsballe	102	98	96	101	98	100	99
11	Morsø Trifolium.....	101	97	94	94	93	93	96
12	Vild jydsk, Øtofte.....	96	96	97	97	98	101	97

Græsudbyttet tages i Betragtning, saaledes at Forholdstallene for de højest ydende Stammer bliver lavere og for de lavest ydende højere, end naar Forholdstallene beregnes alene paa Kløverudbyttet. Medens Forholdstallene for Kløverudbyttet varierer fra 119 til 86, er der i det samlede Udbytte af Kløver og Græs kun en Variation fra 108 til 97. Men Stammernes Rækkefølge bliver dog i alt væsentligt den samme ved begge Opgørelsesmaader. I den øverste Ende af Rækken sker den Forskydning ved Beregning af den samlede Afgrøde, at Morsø Pajbjerg rykker op fra Nr. 5 til Nr. 3 med omtrent samme Udbytte som Morsø Øtofte, medens Morsø Bjrøndrup flyttes fra Nr. 4 til Nr. 5.

Ved Betragtning af de enkelte Aars Udbytte ses det, at i samlet Udbytte har Smalbladet engelsk og Vild engelsk fulgt hinanden meget nøje. Morsø Øtofte og Morsø Pajbjerg har fra 3. Aar ligget betydeligt lavere end de to første Stammer. Morsø Øtofte har 1. Aar givet en Del større Udbytte end Morsø Pajbjerg, i 2. Aar er Udbyttet lige stort, og de 4 sidste Aar har Morsø Pajbjerg givet mest af disse to Stammer.

Tabel 5. Forholdstal for de enkelte Aars Udbytte.
(Gennemsnit alle Aar = 100)

Gennemsnit af 10 Stammer.

Aar	Kløver						Samlet Afgrøde					
	Lyngby	Tystofte	Askov	Ribe	Tylstrup	Gennemsnit	Lyngby	Tystofte	Askov	Ribe	Tylstrup	Gennemsnit
1935.....	124	60	66	18	85	72	136	122	83	102	111	109
1936.....	200	189	131	140	107	154	139	121	111	111	77	112
1937.....	135	211	137	50	211	146	90	138	120	83	130	113
1938.....	120	76	101	139	109	106	124	100	118	119	103	112
1939.....	17	30	66	112	47	55	78	68	86	101	99	87
1940.....	4	34	99	141	41	68	33	51	82	84	80	67
Gennemsnit	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Det er i øvrigt ikke alene paa Kløverstammernes relative Udbytte, at Græsindblandingen øver Indflydelse, men som det fremgaar af Tabel 5 har Græsindblandingen i det hele en nivel-lerende Virkning. Der er i denne Tabel meddelt Forholdstal for Gennemsnitsudbyttet af de 10 Hvidkløverstammer, der har deltaget i alle Forsøg, dels Udbyttet af Kløvertørstof, dels Tørstofudbytte ialt, beregnet for de enkelte Forsøgssteder og for de enkelte Aar med Gennemsnit for alle 6 Aar som Enhed. Det fremgaar af Tabellen, at baade Aarsvariationen, læst fra oven nedad i Tabellen, og Forsøgsstedsvariationen, paa tværs af Tabellen, er langt større for Kløverudbyttet end for det samlede Udbytte.

Tabel 6 viser det samlede Udbytte af Grønmasse pr. ha i de enkelte Aar og i Gennemsnit for alle 6 Aar, samt i sidste Rubrik Forholdstal for Gennemsnitsudbyttet. Disse sidste Tal viser med smaa Afvigelser Overensstemmelse med Forholdstallene for Tørstofudbyttet i Tabel 4.

Tabel 6. Udbytte i alt af Grønmasse.
hkg Kløver + Græs pr. ha.

Gennemsnit alle Stationer.

Nr.	Stamme	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Gens. alle Aar	
		Aar 1935	Aar 1936	Aar 1937	Aar 1938	Aar 1939	Aar 1940	hkg	For- holdstal
1	Smalbladet eng., Pajbjerg.	251	356	403	340	270	194	302	110
2	Vild engelsk, Kent.....	243	350	390	339	253	187	294	107
3	Morsø Øtofte	289	377	380	295	219	175	289	106
4	— Bjrøndrup	274	367	371	297	215	167	282	102
5	— Pajbjerg.....	268	370	378	301	219	176	285	104
6	— Ø. Hunderup	272	361	365	298	218	169	281	102
7	— M. F. 2	269	359	369	301	215	166	280	102
8	Øtofte	254	326	352	276	212	175	266	97
9	Morsø Handelsfrø.....	265	339	347	273	210	164	266	97
10	Bredbladet eng., Hunsballe	269	338	346	284	211	168	269	98
11	Morsø Trifolium	269	334	337	259	194	154	258	94
12	Vild jydsk, Øtofte	246	315	330	267	207	167	255	93

Tabel 7. Procent Kløver i Afgrøden
i lufttør Tilstand

Alle Forsøgssteder.

Nr.	Stamme	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Gens. alle
		Aar 1935	Aar 1936	Aar 1937	Aar 1938	Aar 1939	Aar 1940	Aar
1	Smalbladet engelsk, Pajbjerg	23.6	53.1	49.4	44.2	33.3	48.4	42.3
2	Vild engelsk, Kent.....	20.2	52.9	50.6	41.2	32.8	43.8	40.7
3	Morsø Øtofte	29.8	57.7	51.8	38.7	26.5	41.7	41.9
4	— Bjrøndrup	27.3	53.4	52.6	36.0	32.8	38.0	39.5
5	— Pajbjerg.....	23.6	55.7	51.3	36.9	21.6	40.7	38.8
6	— Ø. Hunderup.....	25.7	53.4	50.9	38.3	22.5	39.1	39.2
7	— M. F. 2.....	25.4	53.7	50.9	36.4	23.9	36.4	38.7
8	Øtofte	23.8	50.8	49.5	36.5	26.0	42.6	38.5
9	Morsø Handelsfrø.....	25.8	51.4	50.0	33.6	23.0	38.8	37.6
10	Bredbladet eng., Hunsballe	26.1	53.0	46.2	35.7	19.1	36.0	36.2
11	Morsø Trifolium	25.8	52.8	47.2	33.0	19.4	35.7	36.3
12	Vild jydsk, Øtofte	21.5	47.5	47.0	30.3	22.4	36.9	34.7

I Tabel 7 er meddelt Afgrødernes procentiske Indhold af Kløver i de enkelte Aar, beregnet som Gennemsnit for alle Forsøgssteder. Kløverindholdet har været lavest i 1. og 5. Brugsaar med 20—30 pCt. og højest i 2. og 3. Aar med over 50 pCt.

Kløver. I Gennemsnit for alle 6 Aar har Kløverprocenten vekslet for de enkelte Stammer i ret nøje Overensstemmelse med det samlede Kløverudbytte, saaledes at Afgrøden af den højest ydende Stamme har indeholdt 42.3 pCt. Kløver og Afgrøden af den lavest ydende 34.7 pCt. Svingningerne i de enkelte Aar er ligeledes i god Overensstemmelse med Udbyttetallene. Stammerne Nr. 1 og 2 har saaledes den laveste Kløverprocent af alle Stammer (Nr. 12 undtagen) i 1. Brugsaar, men de har den højeste Kløverprocent i de tre sidste Aar, medens Nr. 3 har højere Kløverprocent end Nr. 1 og 2 i de første tre Aar, men lavere i de tre sidste.

Tabel 8. Fordeling af Kløverudbyttet i de enkelte Slæt.
Procent.

Forsøg med 5 Slæt.

Nr.	Stamme	Forsøg med 5 Slæt.				
		1. Slæt	2. Slæt	3. Slæt	4. Slæt	5. Slæt
1	Smalbladet engelsk, Pajbjerg.....	15	20	22	25	18
2	Vild engelsk, Kent.....	15	19	22	26	18
3	Morsø Øtofte.....	16	20	25	23	16
4	— Bjørndrup.....	17	21	26	21	15
5	— Pajbjerg.....	17	21	25	21	16
6	— Ø. Hunderup.....	17	21	25	22	15
7	— M. F. 2.....	16	21	26	22	15
8	Øtofte.....	15	21	24	23	17
9	Morsø Handelsfrø.....	17	21	25	21	16
10	Bredbladet engelsk, Hunsballe.....	16	21	27	21	15
11	Morsø Trifolium.....	16	21	26	21	16
12	Vild jysk, Øtofte.....	14	19	24	26	17

I Tabel 8 er foretaget Beregning af Fordelingen af Udbyttet af ren Kløver paa de enkelte Slæt i alle Forsøg, hvori der er høstet 5 Slæt. Mosen ved Tylstrup er ikke med i denne Opgørelse, fordi der her kun er taget højst 4 Slæt aarlig. Ved Askov er der i 3 Aar høstet 6 Slæt. Udbyttet i 6. Slæt, der har været ringe, er tillagt 5. Slæt.

Det fremgaar af Tabellen, at der ikke er nogen væsentlig Forskel paa Stammernes Fordeling af Udbyttet. Der er dog en Antydning af, at de to smalbladede Stammer, Nr. 1 og Nr. 2, har givet en forholdsvis mindre Del af Udbyttet i 1., 2. og 3. Slæt, og en større Part i 4. og 5. Slæt end de øvrige Stammer. Nr. 12, Vild jysk, der i Type ligner Nr. 1 og Nr. 2, har forholdt sig omtrent som disse.

Tabel 9. Udbyttets Fordeling i Procent
paa Slættene, samt Slæt dato ved enkelte Stationer.

Slæt	Fordeling i Procent				Slæt dato (Gennemsnit)			
	Lyngby	Tystofte	Askov	Ribe	Lyngby	Tystofte	Askov	Ribe
1.	17	22	13	10	10/5	17/5	18/5	28/5
2.	24	26	18	16	6/6	7/6	4/6	24/6
3.	26	22	29	24	20/6	4/7	7/7	28/7
4.	19	25	17	29	22/7	17/8	1/8	19/8
5.	14	5	19	21	25/9	25/9	9/9	23/9
6.	—	—	4	—	—	—	18/10	—

Medens Udbyttefordelingen ikke er meget forskellig for Stammerne, er der betydelig Forskel ved de forskellige Forsøgssteder, som det fremgaar af Tabel 9. Tallene er beregnet som Gennemsnit for alle Stammer.

Lyngby har høstet Halvdelen af hele Aarsafgrøden i 2. og 3. Slæt og har haft en forholdsvis lille 1. Slæt. Tystofte har haft omtrent lige stort Udbytte i de 4 første Slæt, medens 5. Slæt har været meget lille. Ved Askov har 1. Slæt været forholdsvis lille, Væksten er kulmineret først i Juli Maaned med en stor 3. Slæt, og der har været god Vækst langt hen paa Efteraaret, saa der i tre Aar er høstet en 6. Slæt sidst i September eller først i Oktober. Paa Marsken er Væksten begyndt sent om Foraaret, og de to første Slæt er blevet smaa, saa ca. 75 pCt. af Afgrøden er taget i 3.—5. Slæt.

Slæt datoerne i Tabellens sidste Halvdel viser, at 1. Slæt ved Lyngby, Tystofte og Askov er faldet meget nær sammen midt i Maj Maaned. Ved Lyngby og Tystofte ligger de følgende Slæt ogsaa meget nær samtidig, medens Væksten ved Askov har været livligere, saa Datoerne for de følgende Slæt falder en Del tidligere end ved Lyngby og Tystofte. Paa Marsken har 1. Slæt været ca. 14 Dage senere end paa de øvrige Stationer, men 5. Slæt har været samme Tid som ved Lyngby og Tystofte.

I Forbindelse med Dyrkningsforsøgene med Hvidkløverstammerne blev der i 1936 ved Statens plantepatologiske Forsøg i Lyngby anlagt et Forsøg til Undersøgelse af Stammernes Forhold overfor Angreb af Kløveraal.

Paa de plantepatologiske Forsøgs Forsøgsmark blev der i Foraaret 1936 tilberedt et Areal, som den 10. Maj blev smittet ved Udstrøning af Jord fra aalebefængte Marker. Denne Smitteforsøg blev gentaget den 5. August og den 22. September.

Tabel 10. Kløveraalsangreb i Hvidkløverstammer.
0 = alle Planter døde, 10 = Jorden helt dækket.

Nr.	Stamme	Dato for Bedømmelse							
		20/8 1937		1/7 1938		6/7 1939		14/8 1940	
		Parcel Nr.		Parcel Nr.		Parcel Nr.		Parcel Nr.	
		1	2	1	2	1	2	1	2
1	Smalbladet engelsk, Pajbjerg	10	10	9	10	10	10	7	9
2	Vild engelsk, Kent	9	10	10	9	9	9	8	8
3	Morsø Øtofte	4	3	3	4	5	2	1	0
4	— Bjørndrup	8	5	3	6	2	3	4	1
6	— Ø. Hunderup	4	4	4	3	5	0	2	0
7	— M. F. 2	4	4	2	4	2	2	3	1
8	Øtofte	5	8	7	8	7	8	1	2
10	Bredbladet engelsk, Hunsballe	1	1	2	3	2	3	2	1
11	Morsø Trifolium	3	1	2	2	3	2	0	0
12	Vild jydsk, Øtofte	4	6	9	8	9	8	7	4

Hvidkløveren blev saaet den 13. Maj i Rækker med 25 cm Afstand. Hver Stamme blev saaet paa 2 Parceller à ca. 7 m². Af Stammerne Nr. 5, Morsø Pajbjerg, og Nr. 9, Morsø Handelsfrø, var intet Frø i Behold, saa disse to Stammer kunde ikke udsaaes.

I Juli—August fandtes kun enkelte angrebne Skud, men i September var Symptomerne paa Aaleangreb almindelige. Alle Stammer havde dog tæt og kraftig Plantebestand.

Den 4. Juni 1937 fandtes Angreb paa alle Parceller, uden at det endnu havde givet synligt Udslag i Plantebestanden. Derefter tog Angrebet stærk Fart, og der blev 20. August 1937, 1. Juli 1938, 6. Juli 1939 og 14. August 1940 foretaget en Bedømmelse af Angrebets Omfang paa de enkelte Parceller. Bedømmelsens Resultat blev angivet ved Karakterer for Plantebestanden, idet 0 betyder, at alle Planter var døde, 10, at Jorden var helt dækket af Hvidkløver.

Resultatet af Bedømmelserne ses i Tabel 10. Stammerne Nr. 1, Smalbladet engelsk, Pajbjerg og Nr. 2, Vild engelsk, Kent, ses at have klaret sig Forsøgsperioden ud med en ganske god Plantebestand, og de har altsaa været meget modstandsdygtige mod Kløveraalsangrebet paa den meget stærkt smittede Jord. De øvrige Stammer med Undtagelse af Nr. 12 havde ved Forsøgets Afslutning en meget daarlig Plantebestand, og de var allerede et Aar efter Udlæget meget stærkt angrebne. Nr. 12, Vild jydsk, havde efter ret stærkt Aaleangreb i 1. Aar en god Plantebestand i de følgende Aar, men sluttede i sidste Aar med

en noget reduceret Plantebestand paa den ene Parcel og en stærkt reduceret paa den anden, saa dens Modstandsevne mod Aaleangreb er noget tvivlsom.

Oversigt over Stammerne.

Afgrøden af Hvidkløverstammerne er, som det fremgaar af det foregaaende, i alle Forsøg høstet paa et tidligt Udviklingstrin, saa Forsøgene giver ikke Grundlag for en indgaaende botanisk Beskrivelse af Stammerne, men særlig fremtrædende Egenskaber ved enkelte af Stammerne skal i det følgende meddeles i Forbindelse med en Oversigt over Forsøgenes Resultater. For en Række af Stammerne, de fleste af dem, der stammer fra den gamle Morsø-Hvidkløver, er det ikke muligt at give nogen særlig Karakteristik af deres Vækstmaade og Udvikling.

Nr. 1. Smalbladet engelsk, Pajbjerg tilhører Pajbjergfonden, Børkop. Den er fremgaaet af 24 Prøver af Wild White Clover, som i 1929—30 er fremskaffet fra forskellige Firmaer og Forædlingsanstalter. Disse Prøver blev udlagt i Forsøg i 1930 og desuden blev der af en Del af Prøverne udplantet Enkeltplanter, og de bedste af disse deltes vegetativt i Sommeren 1932. Paa de bedste af disse Kloner samt paa en enkelt Prøve i Forsøget blev der høstet Frø i 1934, som indgik i Stamme-forsøget.

Stammen har fine Stængler, stærkt krybende Vækst og smalle Smaablade. Den giver lille Udbytte i 1. Brugsaar, men fra 3. Aar har den givet højest Udbytte af alle Stammer, og den er meget modstandsdygtig mod Tørke og Kløveraal og meget varig.

Nr. 2. Smalbladet engelsk, Kent stammer fra *J. M. Bainbridge*, Chilmington, Asford, Kent, og er af Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger modtaget herfra i 1930. Den til Forsøgene indsendte Prøve har ikke været under Forædling her i Landet.

Stammen ligner i Vækst og Udseende Nr. 1. Den har i Gennemsnit af alle Forsøg hvert Aar givet lidt lavere Udbytte end Nr. 1 og har især i 1. Brugsaar været ringere end denne.

Disse to Stammer, der begge staar kendeligt tilbage for andre Stammer i 1. og 2. Brugsaar, men er meget varige, bør

ikke bruges til 1—2-aarigt Udlæg, men kun til fleraarige Marker og formentlig helst i Blanding med en god Stamme af Morsø-Typen.

Nr. 3. Morsø Øtofte, tilhører D. L. F. & F. D. B. og er tiltrukket ved Udvalg af Planter i den gamle Morsø-Stamme, som den ligner i Udseende.

Stammen har givet højest Udbytte af alle i de to første Aar, i 3. Aar er flere Stammer lige højt og i de sidste tre Aar kan den ikke klare sig mod Nr. 1 og 2, medens den er blandt de bedste af Morsø-Stammerne. Stammen er fortrinlig til kortvarigt Udlæg som eneste Hvidkløver og til fleraarigt Udlæg sammen med en af de smalbladede Former.

Nr. 4. Morsø Bjørndrup tilhører A/S Morsø Frøkontor, Nykøbing M. Der er intet Forædlingsarbejde foretaget paa Stammen. Den har i over 40 Aar været dyrket paa »Østergaard« i Bjørndrup paa Mors, og der er stadig høstet Frø paa ældre Marker.

Stammen har i alle Aar været Morsø Øtofte lidt underlegen i Udbytte.

Nr. 5. Morsø Pajbjerg tilhører Pajbjergfonden, Børkop. Efter Frø fra en gammel Hvidkløvermark blev udplantet Enkeltplanter og paa disse dannet Kloner. Paa de bedste Kloner høstedes Frø til Stammeforsøget. Frøhøsten var kun lille, saa der blev kun Frø til to Forsøg, ved Tystofte og Askov.

Stammen gav kun et lille Udbytte i 1. Brugsaar, i 2.—3. Brugsaar gav den lidt lavere Udbytte end Nr. 3, men i de to sidste Aar gav den størst Udbytte af Morsø-Stammerne.

Nr. 6. Morsø Øster Hunderup var indsendt til Forsøgene af Gaardejer *Lars Søndergaard*, Øster Hunderup, Mors, men er senere købt af Morsø Frøkontor.

Der er intet Forædlingsarbejde foretaget paa Stammen, men Frøet er stadig avlet paa de bedste Partier af ældre Marker. Stammen afviger ikke væsentligt fra Nr. 4, men har dog givet lidt mindre Udbytte i 1. Brugsaar.

Nr. 7. Morsø M. F. 2 indsendt af Morsø Frøkontor. Den stammer oprindeligt fra gamle Marker paa Mors, men Frøet er avlet paa udvalgte Enkeltplanter. Den har næsten hvert Aar givet noget lavere Udbytte end Morsø Bjørndrup.

Nr. 8. Øtofte er indsendt af D. L. F. & F. D. B. Frøet var høstet paa 10 Kloner efter Frø af en enkelt Plante af Strynø-Hvidkløver krydset med Morsø. Stammen er lidt sildigere og

knap saa stærkt blomstrende som Morsø-Stammerne. Den har i de 4 første Aar givet meget lavere Udbytte end de foregaaende Stammer, men de to sidste Aar har den givet større Udbytte end Morsø-Stammerne. Den synes saaledes at være ret varig uden dog at komme paa Højde med de smalbladede Typer.

Nr. 9. Morsø Handelsfrø er, som det har været almindeligt i Frøavl, Frø af gammel Morsø-Stamme, som stadig er fremavlet paa 1. Aars Mark. I Udseende adskiller denne Hvidkløver sig ikke fra de øvrige Morsø-Stammer, men den har i alle Aar givet betydeligt lavere Udbytte end disse.

Nr. 10. Bredbladet engelsk, Hunsballe, er indsendt af Frøavler *Jens Hvidberg*, Hunsballe, Struer. Blandt en Del engelske Stammer, udsaaet til Observation, udvalgte af en fra Sutton & Sons en Del enkelte Planter, og paa de frodigste af disse avledes Frø til Forsøgene.

Stammen ligner i Vækst Morsø-Stammerne.

Nr. 11. Morsø Trifolium, indsendt af A/S Trifolium, København, stammer fra Nordjylland, og der har været drevet Stamfrøavl ved Bortlugning af afvigende Plantetyper. Stammen er tidlig og stærkt blomstrende.

Nr. 12. Vild jydsk Øtofte fra D.L.F. & F.D.B., stammer fra indsamlede Enkeltpanter fra gamle Hvidkløvermarker i Nordjylland, og af disse har 13 Kloner givet Frø til Forsøgene.

Stammen ligner meget vild engelsk, men den har dog foruden de overvejende smalbladede Planter en Del Planter med større Smaablade. Udbyttet har i alle Aar været meget lavt.

Forsøgene ved de enkelte Stationer.

Resultaterne af de enkelte Aars Forsøg ved hver Station er meddelt i Tabel 11. Om Forsøgene skal iøvrigt anføres følgende Optegnelser:

L yn g b y. Hvidkløveren blev saaet 7. August 1934 i noget for tør Jord. Kløveren spirede langsomt og stod i Efteraaret noget tyndt, men i 1. Brugsaar var Bestanden god. I 2. Aar udviklede Kløveren sig godt. I 3. Aar kom Kløveren sent i Vækst. I August hæmmedes Væksten meget af Tørke, og den standsedes næsten helt efter Slæt den 18. August. I 4. Aar viste der sig i Juni Maaned enkelte smaa Pletter med Angreb af Kløveraal. An-

grebet bredte sig stærkt i Løbet af Sommeren. I 5. Brugsaar var Kløveraalangrebet meget udbredt, og kun Vild engelsk stod med en god Plantebestand. I 6. Aar havde de fleste Stammer næsten ingen overlevende Planter. Vild engelsk havde endnu 75 pCt. af Planterne i Behold.

Tystofte. Spiringen efter Saaning, den 9. August 1934, var god, men Kløveren blev angrebet af Blådrandbiller, saa Planterne var svage ved Vækstens Afslutning. I 1. Aar blev Udviklingen god trods en Standsning paa Grund af Tørke i Juli—August. 2. Aar havde Kløveren overvintret udmærket og kom meget tidligt i Vækst, men den hæmmedes noget af Tørke i Juni og September. 3. Aar begyndte Væksten sent, men Kløveren blev noget skadet af Tørke i Juni—Juli. Væksten var tidlig i Gang i 4. Aar, men den standsedes helt af Tørke og Kulde i April og 1. Halvdel af Maj og atter af Tørke i Juli—August. I 5. og 6. Aar var Væksten hele Sommeren meget ringe efter 1. Slæt som Følge af Tørke.

A s k o v. Hvidkløveren spirede godt og Bestanden var i Udlægsaaret god. I 1. Brugsaar blev Væksten hæmmet stærkt af Tørke i Juli—August. I 2. og 3. Aar var Udviklingen pæn og god, dog var der i begge Aar en kortere Tørkeperiode i Eftersommeren. I 4. Aar led Kløveren en Del under stærk Nattefrost og Tørke fra midt i April til ca. 10. Maj. 5. Aar begyndte Væksten tidligt, men tør Blæst og Kulde i April bevirkede en lille 1. Slæt. I Juni—Juli gik Væksten helt i Staa paa Grund af Tørke. Ogsaa i 6. Aar var en Tørkeperiode i Juni generende for Kløveren.

Ribe. Hvidkløveren blev lidt tynd i Udlægsaaret, men i 1. Brugsaar bredte den sig godt, saa den hen paa Sommeren havde en tilfredsstillende Bestand. I 2. Aar var Plantebestanden ret god, men Væksten trykkes af Tørke i Juni og Juli. I 3. Aar blev Kløveren stærkt angrebet af Stankelbenslarver i Maj Maaned. Angrebet standsedes ved Anvendelse af Giftklid. Plantebestanden var efter Angrebet tynd og Kløverudbyttet blev lavt. I 4. Aar var Bestanden stadig vel tynd efter Stankelbensangrebet, men den bedredes i Løbet af Sommeren og Kløverudbyttet blev godt. I 5. Aar led Afgrøden stærkt under Tørke først paa Sommeren og i 6. Aar skadede Tørke i Juni Maaned ligeledes en Del.

Tabel 11. Udbytte af Hvidkløverstammer.
hkg Tørstof pr. ha.

Nr.	Stamme	1935		1936		1937		1938		1939		1940	
		Kløver	Ialt	Kløver	Ialt	Kløver	Ialt	Kløver	Ialt	Kløver	Ialt	Kløver	Ialt
Lyngby													
2	Vild engelsk, Kent.....	19.7	57.1	39.2	69.3	25.3	45.9	38.3	74.8	16.8	57.5	4.1	23.9
3	Morsø Øtofte.....	33.1	71.3	41.6	69.2	28.0	44.9	26.7	62.1	1.0	33.3	0.1	14.2
4	— Bjørndrup.....	30.8	70.0	41.4	70.3	27.8	44.8	23.3	60.1	1.1	36.7	0.1	13.6
5	— Pajbjerg.....	23.6	63.8	42.2	70.9	27.8	44.6	24.7	62.1	2.4	37.5	0.7	16.3
6	— Ø. Hunderup.....	28.4	68.4	40.9	69.3	28.0	44.4	22.2	59.7	1.4	34.2	0.1	14.8
7	— M. F. 2.....	25.1	64.5	38.9	68.5	27.3	44.8	22.5	60.0	0.6	35.3	0.0	13.7
8	Øtofte.....	24.4	64.0	35.6	64.6	25.0	41.5	18.6	55.2	4.9	38.5	1.3	17.5
9	Morsø Handelsfrø.....	26.9	66.4	35.6	64.1	24.5	42.3	18.4	55.8	0.6	33.3	0.1	13.0
10	Bredbladet engelsk, Hunsballe..	27.5	66.4	38.1	64.8	25.3	42.0	21.7	55.5	2.9	37.2	0.7	16.3
11	Morsø Trifolium.....	27.8	65.4	37.0	64.6	23.0	41.3	18.1	53.1	1.6	31.4	0.0	13.9
12	Vild jydsk. Øtofte.....	19.5	57.7	34.2	64.7	24.3	42.0	18.3	57.9	2.1	36.9	0.8	16.8
Tystofte													
1	Smalbladet engelsk, Pajbjerg....	12.3	69.9	44.6	72.3	54.9	91.0	21.2	64.9	10.8	44.6	12.0	37.1
2	Vild engelsk, Kent.....	10.4	70.7	42.7	71.3	55.7	93.6	20.4	66.0	10.8	46.3	11.7	37.1
3	Morsø Øtofte.....	18.1	78.4	50.8	77.2	59.5	94.9	22.3	63.5	9.6	42.5	9.4	32.2
4	— Bjørndrup.....	16.2	80.6	47.0	76.1	54.9	89.9	17.3	61.8	5.8	40.0	7.9	31.2
5	— Pajbjerg.....	12.7	69.4	48.5	75.2	50.7	85.3	19.6	62.4	8.8	43.6	8.0	30.4
6	— Ø. Hunderup.....	13.8	73.4	44.2	74.4	46.5	81.4	17.3	60.9	6.2	40.5	7.9	32.0
7	— M. F. 2.....	15.5	74.6	45.3	77.2	51.5	86.0	18.5	63.2	5.8	41.2	7.8	31.8
8	Øtofte.....	13.5	70.3	41.9	71.5	47.2	79.9	16.2	57.9	6.5	39.6	6.4	28.7
9	Morsø Handelsfrø.....	14.6	74.1	41.9	70.7	45.3	78.9	16.9	57.7	6.2	41.3	7.5	30.2
10	Bredbladet engelsk, Hunsballe..	13.8	70.8	43.5	72.5	44.2	77.8	18.1	59.2	6.5	39.9	6.2	27.8
11	Morsø Trifolium.....	14.2	72.1	41.9	70.3	37.2	68.6	15.0	53.4	5.8	38.4	6.5	26.3
12	Vild jydsk, Øtofte.....	10.0	66.7	36.9	68.5	43.8	77.7	13.5	57.9	5.0	39.4	6.6	30.8

1	Smalbladet engelsk, Pajbjerg....	20.0	53.3	44.0	74.7	53.5	94.9	49.5	90.5	34.9	68.2	45.8	59.7
2	Vild engelsk, Kent.....	18.9	51.2	42.2	72.5	45.1	86.3	46.9	91.8	34.9	67.1	42.5	59.5
3	Morsø Øtofte.....	25.8	59.2	47.2	74.4	47.3	75.3	29.1	71.9	19.6	53.7	33.4	54.0
4	— Bjørndrup.....	23.9	56.8	45.5	78.6	48.4	79.6	32.7	77.0	20.4	54.3	29.1	51.3
5	— Pajbjerg.....	17.4	38.8	48.8	76.7	52.1	88.3	36.4	83.3	24.0	59.4	35.6	56.6
6	— Ø. Hunderup.....	22.9	57.8	45.0	75.4	46.6	78.7	35.3	76.9	18.2	55.2	29.4	51.0
7	— M. F. 2.....	22.1	56.5	46.1	74.0	44.0	77.7	33.5	77.9	21.1	54.8	29.1	49.7
8	Øtofte.....	19.3	52.0	42.5	68.8	51.7	83.4	44.4	81.3	27.3	61.6	43.3	59.9
9	Morsø Handelsfrø.....	23.9	58.0	44.7	77.6	46.2	78.0	26.5	68.0	19.6	56.6	31.3	54.8
10	Bredbladet engelsk, Hunsballe ..	21.0	49.5	42.2	70.7	41.1	79.2	36.4	83.9	18.2	54.5	31.3	54.7
11	Morsø Trifolium.....	24.4	55.8	43.6	70.2	45.5	75.6	26.9	71.4	16.4	50.6	26.2	49.1
12	Vild jydsk, Øtofte.....	18.5	50.5	37.5	65.7	41.5	74.1	26.5	71.4	24.7	55.9	33.1	56.0

Ribe

2	Vild engelsk, Kent.....	2.4	54.5	29.4	65.5	16.2	48.5	28.2	73.6	18.9	54.8	24.3	44.9
3	Morsø Øtofte.....	4.5	55.6	32.4	66.8	9.9	51.6	25.8	65.6	25.5	57.9	29.1	48.3
4	— Bjørndrup.....	4.5	61.6	26.7	65.0	12.0	50.8	27.6	69.5	21.6	60.0	27.6	49.2
6	— Ø. Hunderup.....	3.3	61.1	25.5	63.4	11.4	48.3	29.4	66.5	20.7	56.0	29.1	48.9
7	— M. F. 2.....	3.6	54.5	25.8	61.3	11.1	45.7	28.8	68.6	22.2	55.6	24.0	47.2
8	Øtofte.....	2.4	53.3	21.9	57.5	4.2	43.3	17.7	59.0	18.3	53.1	24.6	46.4
9	Morsø Handelsfrø.....	3.6	61.0	22.5	59.4	8.4	42.9	24.3	63.8	22.2	57.7	25.8	46.9
10	Bredbladet engelsk, Hunsballe ..	3.6	59.0	24.3	60.3	4.5	44.6	23.7	65.4	21.0	56.7	22.8	46.2
11	Morsø Trifolium.....	3.6	61.0	23.1	59.4	4.8	40.0	21.9	62.4	14.7	53.3	22.2	44.0
12	Vild jydsk, Øtofte.....	1.2	41.4	17.7	56.0	5.7	44.9	19.5	65.0	14.1	51.9	22.5	45.1

Tylstrup

2	Vild engelsk, Kent.....	5.4	47.8	9.8	30.2	26.6	59.6	11.4	47.0	8.2	47.1	6.4	37.6
3	Morsø Øtofte.....	12.2	49.6	16.8	39.7	25.0	60.2	16.4	48.2	5.6	45.1	4.4	34.7
4	— Bjørndrup.....	11.8	49.6	13.6	36.0	27.6	58.8	14.2	46.2	6.4	41.8	4.8	37.5
5	— Pajbjerg.....	8.8	50.3	11.2	33.2	26.2	58.1	11.2	43.6	5.8	42.3	6.0	38.9
6	— Ø. Hunderup.....	11.6	50.2	17.4	41.5	26.2	58.5	16.6	47.4	5.4	45.8	4.0	34.2
7	— M. F. 2.....	12.2	50.8	16.4	40.1	26.8	61.3	12.6	49.2	6.0	45.1	4.6	37.7
8	Øtofte.....	9.4	50.0	10.0	30.8	24.0	58.7	11.6	44.1	5.0	45.5	5.2	37.7
9	Morsø Handelsfrø.....	10.0	47.4	11.0	30.9	25.0	56.8	11.4	44.5	4.8	41.9	4.4	33.1
10	Bredbladet engelsk, Hunsballe ..	10.6	47.7	10.6	30.9	22.8	53.1	10.2	44.5	5.2	44.1	5.2	38.3
11	Morsø Trifolium.....	8.8	52.4	11.0	32.2	23.6	58.3	12.6	45.0	3.6	42.9	4.2	32.4
12	Vild jydsk, Øtofte.....	9.2	55.1	11.0	34.6	24.4	58.4	12.6	46.7	5.8	45.3	5.6	36.8

Tylstrup. Udlæg og Udvikling af den samlede Bestand var i 1. og 2. Brugsaar vellykket og god, men Kløveren stod tyndt. I 3. Brugsaar led Kløveren en Del under Tørke i Juni—August. I 4. Aar kom Væksten meget sent i Gang om Foraaret, saa 1. Slæt kunde først tages den 15. Juni og den følgende Udvikling var meget utilfredsstillende, saa Udbyttet blev meget lavt. I 5. Aar var Bælgplantebestanden gaaet meget stærkt tilbage, og den bedredes ikke i 6. Aar, saa Udbyttet af Kløver blev ogsaa disse to Aar for ringe.
